

LA FONTAINE
FABULE

ANDREAS PRINT

1621 – 1695

La Fontaine

FABULE

ANDREAS PRINT

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

LA FONTAINE, JEAN

Fabule / Jean La Fontaine - București: Andreas Print, 2012

ISBN 978-606-8271-15-6

Iosif, Șt.O., Anghel Dimitrie, Rădulescu Ion Helliade (trad.)

DIFUZOR EXCLUSIV:
AGENȚIA DE DIFUZARE DE CARTE
IVO PRINT

Petru Maior 32, sector 1, București

Tel./Fax: 021.222.07.67

E-mail: ivo_print@yahoo.com

Site: www.editura-andreas.ro

Traducerea textelor: *Dimitrie Anghel, Șt.O. Iosif și I.H. Rădulescu*

© Editura **ANDREAS** PRINT, București, 2017

Toate drepturile asupra acestei ediții sunt rezervate editurii. Nicio parte din această lucrare nu poate fi reprodusă, stocată și retransmisă sub formă tipărită, electronică, mecanică, fotocopiată, audio sau sub orice altă variantă fără permisiunea scrisă a **Editurii Andreas Print**.

Tehnoredactare: Gheorghe DUMITRU

Redactare: Laura-Ivona DUMITRU

Bun de tipar: 14.03.2012

Coli tipar: 6

Format: Z6 (16/54x84 cm)

CUPRINS

- Despre La Fontaine / 7*
Traducând pe La Fontaine / 15
- Șarpele și pila / 17*
Baba și cele două fete-n casă / 19
 Tânăra văduvă / 22
Cârpaciul și financiarul / 26
 Musca și chervanul / 30
Calul care voi să se răzbune pe cerb / 33
 Leul bolnav și vulpea / 36
 Plugarul și copiii lui / 38
Dobitoacele bântuite de ciumă / 40
 Oala de lut și oala de fier / 45
Junca, oaia și capra în tovărășie cu leul / 48
 Chiticul și pescarul / 50
 Vulpea și bustul / 53
Măgarul și stăpânii săi / 55
 Vorba lui Socrate / 58
Greierul și furnica / 60
 Șivoiul și râul / 63
 Stejarul și trestia / 66
 Fata mare / 69
 Calul și lupul / 72
Vulpea, maimuțoiul și dobitoacele / 75
 Iepurele și broaștele / 78
Guzganul de la târg și guzganul de la șes / 81
 Leul și musca / 84
 Corbul și vulpea / 88
- Fabule inspirate din La Fontaine / 91***
Grierul și furnica (Alec Donici) / 91
Două poloboace (Alec Donici) / 92
Vulpea pedepsită (Alec Donici) / 93
Boul și vițelul (Gr. Alexandrescu) / 94

Despre La Fontaine

Jean de La Fontaine (n. 8 iulie 1621, Château-Thierry - d. 13 aprilie, 1695, Paris) a fost cel mai cunoscut fabulist francez și unul dintre cei mai citați poeți francezi ai secolului al XVII-lea. El este cunoscut mai ales pentru Fabulele lui, care au fost publicate în aproape toate limbile lumii și în limbile regionale franceze, oferind un model pentru fabuliștii care l-au urmat.

La Fontaine s-a născut la Château-Thierry, în Franța. Tatăl său era Charles de La Fontaine, maestru de vânatoare și pădurar al ducatului de Château-Thierry, iar mama sa a fost Françoise Pidoux. Ambii săi părinți au făcut parte din partea superioară a clasei de mijloc, nefiind nobili, dar având totuși o avere considerabilă.

Jean a fost cel mai mare copil al familiei și a fost educat la colegiul (liceul) din Reims și, la absolvirea acestuia, a intrat la Oratoriul (mai 1641) și seminarul de la Saint-Magloire (octombrie 1641), dar în foarte scurt timp și-a dat seama că și-a greșit vocația și s-a hotărât să studieze dreptul, pentru a deveni avocat. În paralel cu studiile de drept, La Fontaine frecventează un cerc literar denumit „La Table Ronde“ (Masa Rotundă), în care erau prezenți tineri poeți ai epocii: Pellisson, François Maucroix, François Charpentier, Tallemant des Réaux și Antoine de Rambouillet de La Sablière

(care ulterior s-a căsătorit cu Marguerite Hessein, viitoarea protectoare a lui La Fontaine).

Jean de La Fontaine s-a căsătorit de tânăr, la 10 noiembrie 1647, la Ferté-Milon, în apropiere de Chateau-Thierry. Tatăl său a demisionat din funcție și i-a aranjat o căsătorie cu Marie Héricart, o fată de șaisprezece ani, fiica lui Louis Héricart, „locotenent civil și penal“ al domeniului la Ferté-Milon, care a adus o zestre de 20.000 de livre. După cum se spune, soția sa a fost deosebit de frumoasă și inteligentă, dar cei doi nu au reușit să se înțeleagă bine. Nu pare să fi fost absolut niciun motiv de scandal în comportamentul soției sale. Tot ce se poate spune împotriva ei este că a fost o gospodină neglijentă și o cititoare înverșunată de romane. La Fontaine a fost în mod constant departe de casă și nu a fost cu siguranță fidel din punct de vedere conjugal. Jean de La Fontaine și soția sa au avut un singur fiu, Charles, care a fost educat și crescut în totalitate de mama sa. La Fontaine o părăsește pe soția sa și se întoarce la Paris, unde frecventează societatea mondenă și libertină a acelei perioade.

La Fontaine obține, în 1649, diploma de avocat pentru baroul parizian (Cour du Parlement de Paris).

Debutul lui Jean de La Fontaine în literatură s-a petrecut la 17 august 1654, prin publicarea unei comedii în cinci acte: „L'Eunuque“ („Eunucul“), o prelucrare după Terențiu, care nu a avut însă succes.

În 1657, La Fontaine scrie versuri dedicate lui Nicolas Fouquet, ministru de finanțe, unul dintre cei mai influenți curteni ai regelui Ludovic al XIV-lea. Fouquet s-a arătat

interesat de autorul versurilor respective, iar în 1659, La Fontaine a ajuns în anturajul acestuia, fiind introdus de către Jacques Jannart, o rudă a soției sale. În acea perioadă Fouquet era un adevărat „Mecena“ pentru poezii francezi, astfel că în curând La Fontaine a primit o pensie de 1.000 de livre, în schimbul căreia se obliga să scrie o serie de poeme de circumstanță în termenii prevăzuți în contract.

Tot lui Fouquet i-a dedicat și poemul epic „Adonis“, o prelucrare după Publius Ovidius Naso. De asemenea, La Fontaine a scris o operă literară compozită (în proză și în versuri), intitulată „Le Songe de Vaux“, în cinstea domeniului și a noului castel de la Vaux a patronului său; opera nu a mai fost însă tipărită deoarece Fouquet a fost arestat din ordinul lui Ludovic al XIV-lea la 5 septembrie 1661.

La Fontaine și-a găsit curând un nou protector în persoana ducelui de Bouillon, suzeran al domeniului Château-Thierry, dar mai ales în persoana ducesei de Bouillon, Marie Anne Mancini, cea mai tânără dintre nepoatele cardinalului Mazarin (prim-ministru al Franței din 1642 până la moartea sa, în 1661).

În ianuarie 1663, Jean de La Fontaine scrie „Ode au Roi“ („Oda regelui“), prin care, în mod subtil, cere clemență pentru nefericitul Fouquet. Prin aceasta, nu reușește însă decât să-și atragă antipatia lui Jean-Baptiste Colbert, noul favorit al regelui.

Acesta a fost momentul în care se sudează cvartetul atât de celebru din istoria literară franceză: La Fontaine, Racine, Boileau și Molière.

În 1664 îi apare primul volum de o reală importanță: *Contes* („Povestiri“), cu care intră în atenția contemporanilor săi.

La 8 iulie 1664, Jean de La Fontaine a fost înnobilit, primind un *Brevet de Gentilhomme* („Brevet de gentilom“); el a intrat oficial în serviciul ducesei de Orléans, Marguerite de Lorraine, care era mama ducelui de Bouillon, protectorul său. La palatul „Luxembourg“ din Paris, reședința ducesei de Orléans, La Fontaine îi cunoaște, printre alții, pe La Rochefoucauld, pe Madame de Sévigné și pe Madame de La Fayette, personalități celebre ale literaturii franceze.

Tot în același an, la 10 decembrie, tipărește două povestiri prelucrate după Boccaccio și Ariosto.

În 1665 și 1666 îi apar două volume de povești și povești în versuri („*Contes et nouvelles en vers*“).

La 31 martie 1668 este tipărit volumul „*Fables choisies*“ („Fabule alese“), dedicat lui Ludovic, Delfinul Franței, fiul cel mare și moștenitor al regelui Ludovic al XIV-lea. În prefață, La Fontaine explică: „*Je me sers d'animaux pour instruire les hommes*“. („Folosesc animalele pentru a-i învăța pe oameni“.)

În 1682, el a fost, la mai mult de șaiszeci de ani, recunoscut ca unul dintre primii oameni de litere din Franța. Se pare că Madame de Sévigné, un adevărat critic literar al acelei epoci, a fost cea care a început demersurile la curtea regală și în cercurile literare pentru primirea lui Jean de La Fontaine în Academia Franceză. El a fost propus pentru prima dată în 1682, dar a fost respins de Marchizul de Dangeau. Anul următor, la alegerile din 15 noiembrie

